

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2310
วันที่ 19 เม.ย. 2545 15.41

ที่ นร ๑๔๐๔/๓๐๗๙

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ เมษายน ๒๕๔๕

30/46

ตอบ 1/10/45
วันที่ 10 เม.ย. 2545
เวลา 16.00 น.

เรื่อง ขอความเห็นชอบแผนการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว(ล) ๓๕๖๖
ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๑๔๐๔/๓๓๗
ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๕

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง ขอความเห็นชอบแผนการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม ไปเพื่อสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕ นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๔) และมาตรา ๑๗ (๑๐) กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ในการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย และทั้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๒. แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดหลักการทั่วไปในการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจว่า อำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๖ ๑๗ ๑๘ และ ๑๙ ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ เป็นภารกิจที่หน่วยงานของรัฐจะต้องถ่ายโอนให้ท้องถิ่นตามมาตรา ๓๐ (๑) ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่พร้อมรับการถ่ายโอนเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถและสาเหตุอื่นใด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือร้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแทนไปพลางก่อน หรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรืออาจจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชนดำเนินการแทนได้

ทั้งนี้ ให้รัฐดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถและความรู้ด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และความพร้อมด้านการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ จนกว่าจะสามารถรับการถ่ายโอนงานหรือภารกิจได้ โดยให้ความยืดหยุ่นในช่วงเปลี่ยนผ่าน

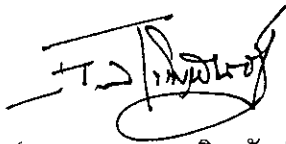
๓. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านที่ ๕ การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในส่วนของการจัดการสิ่งแวดล้อม และมลพิษต่าง ๆ ได้กำหนดขอบเขตการถ่ายโอนว่า งานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ เช่น ระบบกำจัดของเสียรวม ได้แก่ ขยะ น้ำเสีย ฯลฯ ให้ถ่ายโอนให้ เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่ดำเนินการ และถือเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ โดยมีหลักเกณฑ์ว่า งานใดที่เป็นเรื่องของกรมอบอำนาจและการใช้อำนาจ รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนหรือความจำเป็นขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อรับโอนไปแล้ว ถือว่าเป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังต้องดำเนินการต่อไป เพื่อเป็นหลักประกันในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจ

ดังนั้น หากองค์กรจัดการน้ำเสียจะเข้าไปดำเนินการต้องประสานและขอความเห็นชอบจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่จัดการน้ำเสียก่อน และหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเองได้ไม่ว่าสาเหตุใด ก็สามารถร้องขอให้องค์กรจัดการน้ำเสียซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเข้าไปดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้เป็นกรณีไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เรียนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๗๓๘๓

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

32/46

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๓๘๓
ที่ นร ๑๔๐๔/ ๓๓๓ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๔๕

เรื่อง ขอบความเห็นชอบแผนการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

๑ ความเป็นมา

๑.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องแผนการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม ขององค์การจัดการน้ำเสีย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มาเพื่อสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๕

๑.๒ เรื่องนี้ องค์การจัดการน้ำเสีย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความประสงค์ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในหลักการเกี่ยวกับการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ได้รับการก่อสร้างแล้วทั่วประเทศ ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยในอดีตจนถึงปัจจุบันได้ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จำนวน ๔๓ แห่ง เป็นเงินค่าก่อสร้าง ๑๑,๘๒๕ ล้านบาท และกำลังอยู่ในระหว่างก่อสร้างอีก ๒๕ แห่ง เป็นเงินค่าก่อสร้าง ๔๕,๓๖๑ ล้านบาท รวมทั้งสิ้น ๖๘ แห่ง เป็นเงิน ๕๗,๑๘๖ ล้านบาท และจากการสำรวจพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำลังประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการระบบหลายประการ เช่น อุปกรณ์เครื่องจักรกลและระบบรวบรวมน้ำเสียบางส่วนชำรุดเสียหาย โครงข่ายท่อรวบรวมน้ำเสียยังไม่ครอบคลุมพื้นที่บริการทั้งหมด บุคลากรที่รับผิดชอบขาดความรู้ความชำนาญ รวมทั้งขาดแคลนงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการ โดยเฉพาะปัญหาด้านการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ดังนั้น องค์การจัดการน้ำเสีย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นว่า การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเบื้องต้น เพื่อนำมาบริหารจัดการในรูปเงินทุนหมุนเวียนเพื่อลงทุนในการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม และจากนั้นจึงจะดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อคืนสู่เงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ดำเนินการในพื้นที่อื่นต่อไป โดยคาดว่าจะภายในระยะเวลา ๕ ปี ของพื้นที่แต่ละแห่ง จะสามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้ ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษาโดยไม่ต้องพึ่งพางบประมาณแผ่นดินอีกต่อไป

มท.นร. 11/.....197
3 / 44-41 / 45
เวลา 08.48

๑.๓ ในระหว่างการดำเนินงานดังกล่าว องค์การจัดการน้ำเสียจะถ่ายทอดความรู้ให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการดำเนินงานด้วยตนเองเพื่อรับมือการดำเนินงานคืนจากองค์การจัดการน้ำเสียในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๔ ประเด็นสำคัญให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

(๑) ให้เขตจังหวัดทุกจังหวัดเป็นเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย ตามนโยบายแห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๓

(๒) ให้องค์การจัดการน้ำเสีย เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๓) ให้องค์การจัดการน้ำเสีย เข้าดำเนินการลงทุนตามนโยบายแห่งพระราชกฤษฎีกาองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๓๐ เพื่อปรับปรุงฟื้นฟูระบบ ขยายระบบรวบรวมน้ำเสียเพิ่มเติมบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างแล้ว

(๔) การใช้งบประมาณแผ่นดินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานให้องค์การจัดการน้ำเสียทำความเข้าใจกับประชาชนในรายละเอียดกับสำนักงานงบประมาณต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๘) และมาตรา ๑๗ (๑๐) กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ในการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย และทั้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๒.๒ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดหลักการทั่วไปในการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจว่า อำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๖ ๑๗ ๑๘ และ ๑๙ ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ เป็นภารกิจที่หน่วยงานของรัฐจะต้องถ่ายโอนให้ท้องถิ่นตามมาตรา ๓๐ (๑) ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่พร้อมรับการถ่ายโอนเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถและสาเหตุอื่นใด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือร้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแทนไปพลางก่อนหรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรืออาจจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชนดำเนินการแทนได้

ทั้งนี้ ให้รัฐดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถและความรู้ด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และความพร้อมด้านการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ จนกว่าจะสามารถรับการถ่ายโอนงานหรือภารกิจได้ โดยให้มีความยืดหยุ่นในช่วงเปลี่ยนผ่าน

๒.๓ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านที่ ๕ การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในส่วนของการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ ได้กำหนดขอบเขตการถ่ายโอนว่า งานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ เช่น ระบบกำจัดของเสียรวม ได้แก่ ขยะ น้ำเสีย ฯลฯ ให้ถ่ายโอนให้ เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และ กรุงเทพมหานคร (กทม.) ในเขตพื้นที่ดำเนินการ และถือเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ โดยมีหลักเกณฑ์ว่า งานใดที่เป็นเรื่องของการมอบอำนาจและการใช้อำนาจ รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนหรือความจำเป็นขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อรับโอนไปแล้ว ถือว่าเป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังต้องดำเนินการต่อไป เพื่อเป็นหลักประกันในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจ

๓. ข้อพิจารณา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ กำหนดให้ถ่ายโอนระบบกำจัดของเสียรวม ให้แก่ เทศบาล เมืองพัทยา อบต. อบจ. และ กทม. ในเขตพื้นที่ดำเนินการ ดังนั้น หากองค์กรจัดการน้ำเสีย จะเข้าไปดำเนินการต้องประสานและขอความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่จัดการน้ำเสียก่อน และหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเองได้ไม่ว่าสาเหตุใด ก็สามารถร้องขอให้้องค์การจัดการน้ำเสียซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเข้าไปดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้เป็นกรณีไป

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เห็นชอบ

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๒ เม.ย. ๒๕๕๕

สำเนาถูกต้อง

(นายวิทยา โชคเศรษฐกิจ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5